

Přes čáru

Když je něco *přes čáru*, tak je toho moc. Obvykle raději honem vycouváme, abychom nepřekročili pomyslnou hranici mezi tím, co je ještě správné a tím, co už je *nad míru*. O to víc bychom měli zbystřit, pokud je to čára žluto černá s elegantním šrafováním, podobným tělíčku bodavého hmyzu. Právě v přírodě znamená tato kombinace jasné varování před nebezpečím a v tuto chvíli si vybavím minimálně u nás žijící druhy vos, sršeň obecnou, některé druhy pavouků a mloka skvrnitého, který toto zbarvení ale používá spíše jako mimikry a jeho jedovatost byla dlouho lidmi přeceňována.

Nejspíš proto dnes stejný způsob barevného značení používáme i v oblasti BOZP pro zvýraznění upozornění na možnost nebezpečí, protože žlutá je velice výrazná barva a lidské oko je na ni mimořádně citlivé. Žlutá je též barvou slunečních paprsků, bohatství, závisti a symbolem čínské monarchie. Nejvyššího účinku na vnímání dosahuje v kontrastu s černou a tato kombinace je v rámci evropských zvyklostí obecně uznávána jako kombinace barev pro výstražné značky a tabulky.

Pokud bychom zabrousili do bezpečáckých vod, tak *povinnost zaměstnavatele umísťovat na pracovištích, na kterých jsou vykonávány práce, při nichž může dojít k poškození zdraví, bezpečnostní značky a značení a zavést signály, které poskytují informace nebo instrukce týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a seznámit s nimi zaměstnance*, je požadavkem § 6 zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a neméně důležitý požadavek, a to na vymezení nebezpečného prostoru, je dle definován nařízením vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí, § 2 odst. b), jako *prostor uvnitř nebo vně zařízení, ve kterém je zaměstnanec vystaven riziku ohrožení zdraví*, a vymezuje se právě pomocí žluté barvy nebo žluto černého šrafování. Může to být např. nebezpečný prostor stroje, zúžený profil, nebezpečné hrany a vyčnívající části zařízení, nebo prostor pro jízdu manipulačních vozíků. Podle nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí, Přílohy 1, m. j. *spodní hrana sklopných a zdvižných mechanicky ovládaných vrat musí být označena značkami (například šikmým bezpečnostním šrafováním), volné okraje rampy musí být trvale označeny značkami označujícími nebezpečnou hranu a v bezprostředním okolí pracovní jámy musí být na podlaze vyznačen ochranný manipulační prostor*. Není bez zajímavosti, že bezpečnostní značení technických a pracovních zařízení na železnici je specifikováno i v nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky, Příloha č. 4, odst. 2, kdy je m. j. *zaměstnavatel povinen na pracovišti označit bezpečnostními značkami stožáry, sloupy, konstrukce, pevné objekty, zařízení a jiné překážky zasahující do volného schůdného a manipulačního prostoru*. Rozměr nebezpečného prostoru a způsob (rozměr) značení v mnoha případech pak uvádějí související normy nebo přímo návod výrobce, a způsob používání a rozmístění bezpečnostních značek vymezuje nařízení č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů.

Tady se musím přiznat, že uprostřed sepisování toho ohromného množství legislativních odkazů, mi do hlavy vlezla neodbytná myšlenka – moc by mne zajímalo, proč takové ty malé mušky, lezou právě na signální žlutou. Pokud to někdo víte, klidně mi napište – ráda se poučím, protože strejda Google tentokrát mlčí a já se jen můžu dohadovat. Tak jen doufám, že i nás žlutá nás pokaždé *trkne* a uvede do pohotovosti, případně správně napoví, že jít *přes čáru* se musí minimálně s rozmyslem...

Dana Žáková, oddělení BOZP